

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 26/23

Luksemburgā, 2023. gada 15. februārī

Vispārējās tiesas spriedumi lietās T-606/20 un T-607/20 | *Austrian Power Grid u.c./ACER*

Vispārējā tiesa apstiprina Eiropas Savienības Energoregulatoru sadarbības aģentūras (ACER) pastiprinātās pilnvaras pieņemt atsevišķus lēmumus pārrobežu jautājumos

Tādējādi ACER ir atļauts grozīt pārvades sistēmas operatoru priekšlikumus, lai nodrošinātu to atbilstību Savienības tiesībām enerģētikas jomā, un tai nav saistoši iespējamie vienošanās punkti starp attiecīgajām valsts regulatīvajām iestādēm

Eiropas Komisijas Regulā 2017/2195 par elektroenerģijas balansēšanas vadlīnijām ¹ ir paredzēts īstenot vairākas Eiropas platformas apmaiņai ar balansēšanas enerģiju. Šo platformu vidū ir, pirmkārt, Eiropas platforma apmaiņai ar balansēšanas enerģiju no frekvences atjaunošanas rezervēm ar automātisku aktivizāciju (turpmāk tekstā – “*aFRR* platforma”) un, otrkārt, Eiropas platforma apmaiņai ar balansēšanas enerģiju no frekvences atjaunošanas rezervēm ar manuālu aktivizāciju (turpmāk tekstā – “*mFRR* platforma”) ².

Atbilstoši Regulā 2017/2195 ³ paredzētajai procedūrai visiem pārvades sistēmu operatoriem (turpmāk tekstā – “PSO”) ir jāsaņem valsts regulatīvo iestāžu (turpmāk tekstā – “VRI”) ⁴ apstiprinājums metodikas kopīgajiem priekšlikumiem *aFRR* un *mFRR* platformu īstenošanai.

Pēc VRI kopīga pieprasījuma saņemšanas Eiropas Savienības Energoregulatoru sadarbības aģentūra (ACER), pamatojoties uz minēto regulu ⁵, pieņēma lēmumu par šiem priekšlikumiem, kas tika grozīti pēc viedokļu apmaiņas un apspriešanās starp ACER, PSO un VRI. Tādējādi ACER pieņēma divus lēmumus – vienu par *aFRR* metodiku un otru par *mFRR* metodiku (turpmāk tekstā – “ACER lēmumi”), kuriem pielikumā tika pievienotas attiecīgās šīs aģentūras grozītās un apstiprinātās metodikas.

Austrian Power Grid, ČEPS, a.s., Polskie sieci elektroenergetyczne S.A., Red Eléctrica de España SA, RTE Réseau de transport d'électricité, Svenska kraftnät, TenneT TSO BV un TenneT TSO GmbH par šiem lēmumiem iesniedza apelācijas ⁶ ACER Apelācijas valdē (turpmāk tekstā – “Apelācijas valde”). Tā kā apelācijas tika noraidītas, tās cēla divas prasības Vispārējā tiesā atcelt Apelācijas valdes lēmumus – ciktāl šie lēmumi uz tām attiecas –, dažus ACER lēmumu noteikumus, kā arī tiem pievienotās metodikas.

¹ Komisijas Regula (ES) 2017/2195 (2017. gada 23. novembris), ar ko izveido elektroenerģijas balansēšanas vadlīnijas (OV 2017, L 312, 6. lpp.).

² Attiecīgi Regulas 2017/2195 20. un 21. pants.

³ Regulas 2017/2195 20. panta 1. punkts un 21. panta 1. punkts.

⁴ Regulas 2017/2195 5. panta 1. punkts un 2. punkta a) apakšpunkts.

⁵ Regulas 2017/2195 5. panta 7. punkts.

⁶ Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/942 (2019. gada 5. jūnijs), ar ko izveido Eiropas Savienības Energoregulatoru sadarbības aģentūru (OV 2019, L 158, 22. lpp.), 28. pantu.

Vispārējās tiesas otrā palāta paplašinātā sastāvā šīs prasības noraida, šajā gadījumā lemjot, pirmkārt, par kompetenču sadalījumu starp ACER un VRI saistībā ar *aFRR* un *mFRR* metodiku pieņemšanu un, otrkārt, par *aFRR* un *mFRR* platformu darbībai vajadzīgajām funkcijām atbilstoši Regulai 2017/2195.

Vispārējās tiesas vērtējums

Iesākumā Vispārējā tiesa atcelšanas prasības – ciktāl tās ir vērstas pret ACER lēmumiem un to pielikumiem – atzina par nepieņemamām. Šajā ziņā tā norāda, ka atbilstoši LESD 263. panta piektajai daļai un tiesību aktam, ar kuru izveido ACER, proti, Regulai 2019/942⁷, prasītājas kā neprivileģēti lietas dalībnieki⁸ var prasīt Vispārējai tiesai tikai Apelācijas valdes pieņemto lēmumu, bet ne ACER lēmumu un to pielikumu atcelšanu. Tādējādi Vispārējā tiesa šajā lietā tikai pārbauda Apelācijas valdes lēmumu tiesiskumu, it īpaši, ciktāl ar tiem ir pilnībā apstiprināti ACER lēmumi un tiem pievienotās *aFRR* un *mFRR* metodikas.

Atbilstoši iepriekš veiktajiem konstatējumiem Vispārējā tiesa turpina savu analīzi pēc būtības. Pirmkārt, tā noraida prasītāju argumentāciju, ka Apelācijas valde ir pieļāvusi tiesību kļūdu, jo nav konstatējusi, ka ACER ir pārsniegusi savas kompetences robežas attiecīgo lēmumu pieņemšanā.

Šajā ziņā Vispārējā tiesa norāda, ka atbilstoši Regulas 2019/942 6. panta 10. punktam un Regulas 2017/2195 5. panta 7. punktam, kas bija piemērojami Apelācijas valdes lēmumu pieņemšanas brīdī, ACER kompetencē ir lemt vai pieņemt atsevišķus lēmumus par regulatīviem jautājumiem vai problēmām, kas ietekmē pārrobežu tirdzniecību vai pārrobežu sistēmu drošību, kā, piemēram, *aFRR* un *mFRR* metodikas, ja – kā šajā lietā – VRI tai iesniedz attiecīgu kopīgu pieprasījumu. Vispārējās tiesas skatījumā – no šīm tiesību normām neizriet, ka ACER kompetencē būtu izskatīt tikai attiecīgo iestāžu domstarpības.

Šo gramatisko interpretāciju apstiprina šīs normas ietverošā tiesiskā regulējuma konteksts un mērķi. Šajā ziņā no priekšlikumu Regulai 2019/942 un iepriekš piemērojamajai Regulai Nr. 713/2009⁹ pamatojuma izklāsta izriet skaidra Savienības likumdevēja vēlme padarīt efektīvāku un ātrāku lēmumu pieņemšanu pārrobežu jautājumos, pastiprinot ACER pilnvaras atsevišķu lēmumu pieņemšanai, kas būtu saskaņotas ar VRI galvenās lomas saglabāšanu enerģētikas regulēšanas jomā atbilstoši subsidiaritātes un samērīguma principiem. No Regulas 2019/942¹⁰ preambulas arī izriet, ka ACER tika izveidota, lai novērstu regulatīvās funkcijas deficītu Savienības līmenī un lai veicinātu elektroenerģijas un dabasgāzes iekšējo tirgu efektīvu darbību.

Tālab Regulu 2019/942 un 2017/2195 attiecīgo tiesību normu mērķis un konteksts, kā arī konkrētie lietas apstākļi apstiprina, ka ACER ir tiesīga lemt par *aFRR* un *mFRR* metodiku izstrādi kopīga VRI pieprasījuma gadījumā. Turklāt – tā kā ACER ir piešķirtas savas lēmumpieņemšanas pilnvaras, lai ļautu tai neatkarīgi un efektīvi pildīt reglamentēšanas funkcijas, – šai aģentūrai ir tiesības grozīt PSO priekšlikumus, lai nodrošinātu to atbilstību Savienības tiesībām enerģētikas jomā, un tai nevar būt saistoši iespējamie vienošanās punkti starp kompetentajām VRI.

No minētā izriet, ka ACER Apelācijas valde, apstiprinādama ACER kompetenci lemt par *aFRR* un *mFRR* metodiku punktiem, par kuriem VRI panākušas vienošanos, nav pieļāvusi tiesību kļūdu.

Otrkārt, Vispārējā tiesa noraida prasītāju iebildumus par Apelācijas valdes – konstatējot, ka jaudas pārvades funkcijas iekļaušanu to funkciju vidū, kas vajadzīgas *aFRR* un *mFRR* platformu darbībai, PSO noteica nevis ACER, bet gan tā tieši izrietēja no Regulas 2017/2195 piemērošanas, – pieļauto tiesību kļūdu.

Vispārējā tiesa vispirms precizē, ka šī iekļaušana ir noteicoša, lai novērtētu, vai PSO izstrādātajos priekšlikumos bija

⁷ Regulas 2019/942 34. apsvērums, 28. panta 1. punkts un 29. pants.

⁸ Privileģētie lietas dalībnieki ir Tiesas statūtu 19. panta pirmajā un otrajā daļā paredzētie lietas dalībnieki, proti, dalībvalstis, Savienības iestādes, Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) līguma līgumslēdzējas puses, kas nav dalībvalstis, kā arī šajā līgumā minētā EBTA Uzraudzības iestāde.

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 713/2009 (2009. gada 13. jūlijs), ar ko izveido Energoregulatoru sadarbības aģentūru (OV 2009, L 211, 1. lpp.).

¹⁰ Regulas 2019/942 10. apsvērums, agrāk – Regulas Nr. 713/2009 5. apsvērums.

jāņem vērā papildu prasības, kas paredzētas Regulā 2017/2195¹¹, ja – kā šajā gadījumā – PSO plāno iecelt vairākas struktūras, kas veiks dažādas vajadzīgās funkcijas. Šajā ziņā tā norāda, ka atbilstoši minētajai regulai PSO iesniegtajiem metodiku priekšlikumiem ir jāietver *aFRR* un *mFRR* platformu darbībai vajadzīgo funkciju definīcija¹². Ja no Regulas 2017/2195 izriet, ka šīm platformām ir jāietver vismaz aktivizācijas optimizēšanas funkcija un PSO norēķinu funkcija¹³, nav izslēgts, ka tāda cita funkcija kā jaudas pārvade arī tiek uzskatīta par vajadzīgu šo platformu darbībai, it īpaši, ja šādas funkcijas pievienošana izrādās nepieciešama, lai nodrošinātu šīs platformas vispārīgo uzbūvi, kas atbilst kopīgiem pārvaldības principiem un darījumdarbības procesiem.

Jēdziena “vajadzīga funkcija” interpretācija attiecībā uz *aFRR* un *mFRR* platformu darbību, ņemot vērā Regulas 2017/2195 kontekstu un mērķus, liek uzskatīt, ka tā ir funkcija, kas gan tehniskā, gan juridiskā ziņā šķiet nepieciešama minēto platformu efektīvai un drošai īstenošanai un darbībai.

Vispārējās tiesas ieskatā – jaudas pārvades funkcija atbilst šādas nepieciešamības nosacījumam. Proti, juridiskā ziņā Regulā 2017/2195 tiek prasīts, lai PSO pastāvīgi atjauninātu starpzonu pārvades jaudas pieejamību balansēšanas enerģijas apmaiņas vai nebalansa ieskaita nolūkos. Tehniskā ziņā – kā izriet no šajā gadījumā izstrādātajiem *aFRR* un *mFRR* metodiku priekšlikumiem – šīs jaudas pastāvīga atjaunināšana, kas ir jaudas pārvades funkcijas pamatā, ir svarīgs resurss aktivizācijas optimizēšanas funkcijai. Jaudas pārvades funkcija turklāt ir iekļauta pašu PSO platformās, lai tās atbilstu prasībām par vispārīgu uzbūvi saistībā ar Regulā 2017/2195 prasīto efektivitāti un drošību.

Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, Apelācijas valdes lēmumi tiek apstiprināti.

PIEZĪME. Atcelšanas prasībā tiek lūgts atcelt Savienības tiesībām pretrunā esošus Savienības iestāžu aktus. Ievērojot konkrētus nosacījumus, dalībvalstis, Eiropas iestādes un privātpersonas var vērsties Tiesā vai Vispārējā tiesā ar atcelšanas prasību. Ja prasība ir pamatota, tiesību aktu atceļ. Attiecīgajai iestādei ir jāaizpilda juridiskais vakuums, kas varētu rasties šā akta atcelšanas dēļ.

PIEZĪME. Apelācijas sūdzību, kas attiecas tikai uz tiesību jautājumiem, par Vispārējās tiesas nolēmumu var iesniegt Tiesā divu mēnešu un desmit dienu laikā no šā nolēmuma paziņošanas brīža.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Vispārējai tiesai nav saistošs.

Pilns spriedumu teksts ([T-606/20](#) un [T-607/20](#)) tiek publicēts *CURIA* tīmekļvietnē pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Marta Ošleja ☎ (+352) 4303 6005.

Palieciet ar mums!

¹¹ Regulas 2017/2195 20. panta 3. punkta e) apakšpunkta i) – iii) punkts un 21. panta 3. punkta e) apakšpunkta, i) – iii) punkts.

¹² Regulas 2017/2195 20. panta 3. punkta c) apakšpunkts un 21. panta 3. punkta c) apakšpunkts.

¹³ Regulas 2017/2195 20. panta 2. punkts un 21. panta 2. punkts.